

este asemănătoare, doar că investițiile în dezvoltarea tineretului la noi în țară sunt foarte modeste și superficiale.

Referințe bibliografice:

1. Crețoiu Gh., Cornescu V., Bucur I. "Economie", București, 2003, pg. 433. Ibidem, pg. 433.
2. Schifirneț C. "Tineretul între permanență și înnoire", București, 1987, pg. 25.
3. Codul Muncii al R. Moldova, 2003.
4. "Forța de muncă în R. Moldova în trimestrul IV a anului 2014" //
5. www.statistica.md.
6. "Tinerii în R. Moldova în anul 2013" // www.statistica.md.

Imaginația creativă – factor esențial al progresului

Oloieru Anastasia, lector UPS "Ion Creangă",
masterand USM

În ultimile decenii, știința economică cunoaște o perioadă de înflorire, investigând unele fenomene, situații, procese, ignorate cu desăvîrșire altădată. Astfel ia amploare o nouă megatendință în gândirea economică numită cosmomaneconomia, tendință în care relația Om-Pământ este înlocuită cu raportul Om-Univers.

Actualmente, în centrul preocupărilor este omul creativ, nu ca beneficiar de resurse, ci ca principală resursă economică, o adevărată fabrică de creare a bunurilor economice. Această schimbare pune bazele trecerii de la economia cunoașterii la economia imaginației creative.

Încă în anul 1922, psihologul Charles F. Haanel scria: "Dezvoltarea Statelor Unite ale Americii se datorează la doar două procente din populație. Acest lucru înseamnă că liniile de telefon, căile noastre ferate, automobilele, bibliotecile, ziarele și mii de alte bunuri, chemate să ne asigure un trai confortabil, constituie rezultatul gândului creativ a două procente din populație. Este absolut firesc ca anume aceste două procente din populație să facă parte din categoria milionarilor." Și într-adevăr pentru a asigura progresul uman și bunăstarea materială și spirituală este nevoie de multă creativitate, de depistarea, stimularea și de finalizarea ei în practică, în toate domeniile vieții sociale: științific, tehnic,

economic, artistic, pedagogic, etc. Trebuie cunoscut, stimulat și valorificat acest potențial, fiind factorul esențial aducător de plusvaloare.

Din punct de vedere al produsului creativ, creativitatea se poate manifesta în următoarele moduri:[4,pag 350]

- *expresivă* - este cea manifestată prin soluții mai eficiente de producție, ca urmare a unor mai multe eficiențe de productivitate etc., cu valențe de perspectivă;

- *productivă* - este cea mai manifestată ca urmare a unor combinații și recombinații, asocieri de date și soluții existente, cunoscute;

- *inovativă* - este legată de cea expresivă și productivă, dar aduce o soluție nouă care sporește productivitatea;

- *inventivă* - constă în depășirea calității și performanțelor creației productive și inovatoare în baza unei gândiri și restructurări noi, produce o idee, soluție, tehnologii noi, originale ce dinamizează progresul teoretic sau practic într-un anumit domeniu tehnico-științific etc. Invențiile reprezintă inteligența creativă de specialitate foarte valoroasă a angajaților și ale unui popor.

- *emergentă* - reprezintă idei, teorii, soluții, tehnologii, etc. cu caracter de invenții sau descoperiri excepționale, care revoluționează diversele domenii ale cunoașterii sau practicii - chimie, medicină, biologie, matematică, literatură, economie, artă plastică, tehnică, etc.

Creativitatea reprezintă o sursă de putere și energie inepuizabilă, constituie un factor esențial de progres în evoluția lumii contemporane. La rândul său creativitatea nu înseamnă doar receptarea și consumul de nou, ci, în primul rând, crearea noului.[1, pag.61]. În acest context, una dintre cele mai importante consecințe ale imaginației creative este reducerea dependenței dezvoltării economice de resursele naturale. Legea rarității, conform căreia trăsătura fundamentală a resurselor economice constă în caracterul lor limitat, capătă un caracter istoric. Deja, una dintre cele mai importante resurse - informația nu cade sub incidența legii rarității, dar mai cu seamă creativitatea, care este cel mai simplu și mai ieftin mod de a dobândi avantaj competitiv, dat fiind că reprezintă o resursă care se găsește din abundență și care nu necesită costuri suplimentare.

Astăzi se vorbește mult despre "orașe creative", "module creative", "economii creative", "capital creativ", etc. Creativitatea a devenit extremă de atrăgătoare din punct de vedere financiar, deoarece poate genera venituri și locuri de muncă, promovând simultan integrarea socială, diversitatea culturală și dezvoltarea umană. Industriile creative sunt acele industrii care își au originea în creativitatea, pricepera și talentul individual, care au potențialul pentru crearea de bunăstare și locuri de muncă prin generarea și exploatarea proprietății intelectuale. Există următoarea clasificare a industriilor creative: [5, pag.35]

- industrii creative cu conținut preponderent artistic: arte vizuale: pictură, sculptură fotografie;

- industrii creative cu conținut preponderent cultural: patrimoniu cultural: monumente istorice, muzee și colecții, arheologie; patrimoniu imaterial: tradiții, artizanat, festivaluri, sărbători tradiționale, arte locale;
- industrii creative producătoare de conținut media: cărți și broșuri, manuale, cursuri, ziare și alte publicații; filme; programe de televiziune;
- industrii creative producătoare de active intangibile design interior, grafic, vestimentar, industrial,
- industrii conexe: producători de hardware; producători de aparatură și dispozitive suport; alte sub-sectoare ale industriei tehnologiei informației și comunicațiilor cu rol de suport pentru industriile creative.

Industriile creative, prin paleta largă de domenii pe care le cuprind sunt asul din mână ce oferă un mare potențial economic unor regiuni aparent dezolante economic, cum ar fi și Republica Moldova. Capacitatea de inovare plasează industriile creative ca vitale pentru sănătatea pe termen lung și competitivitatea întregii economii. Industriile creative răspund idealului european de "unitate în diversitate", devenind un vehicul al identității culturale.

Creativitatea, a devenit, mai ales în ultimele două decenii, o problema importanta a cercetarii stiintifice în numeroase tari. Prin preluarea de catre masini a actiunilor intelectuale repetitive, creste tot mai mult cerinta de munca creatoare și de inventivitate. Progresul tehnico-știintific nu se poate realiza fara dezvoltarea capacitatilor creatoare ale omului . Adevăratele bunuri sunt create cu ajutorul imaginației. Constructorul nu va ridica nici un edificiu până nu va primi de la arhitect planul acestuia”[2 pag.68]. Creativitatea reprezintă factorul esențial al progresului, al creșterii vitezei de schimbare și cheia rezolvării problemelor tot mai complicate cu care se confruntă omenirea. Ea fiind și o necesitate de ordin personal al individului în vederea autorealizării, dar și o nevoie socială care asigură supraviețuirea unui popor.

Imaginația creativă este o virtute a omului, care poate fi dezvoltată prin educație. Ideea după care educația reprezintă un act de modelare prin prisma valorilor și strategiilor validate, confirmate și apreciate social este unanim acceptată. Noile concepții pedagogice se referă la edificarea unei personalități , înzestrată cu un larg repertoriu de cunoaștere, cu mare capacitate de memorare și gândire convergentă, aptă de învățare reproductivă și capabilă să soluționeze probleme. Pentru a-și asigura o evoluție controlată și un progres autentic, cu costuri umane și materiale minime, societatea trebuie să-și regândească oferta educațională în contextual rezervei de creativitate existentă și nevalorificată. De altfel majoritatea studenților nu sunt în stare să utilizeze în mod creativ toate cunoștințele căpătate, regretabil devenind niște depozite de cunoștințe inutile. Învățământul și cercetarea sunt factorii determinanți ai progresului. Este știut că

nivelul de dezvoltare al unei țări este determinat de performanța sistemului de învățământ. Iată de ce sistemul de învățământ ar trebui să aibă 2 componente de bază: [3, pag 335]

1. Acumularea de cunoștințe, pentru că individul pentru a progresa trebuie să posede un oarecare bagaj de cunoștințe.
2. Dezvoltarea imaginației creative, care-i va permite omului să se autodepășească.

În același timp, cel mai mare fi zician contemporan, Albert Einstein (1879-1955), afirmat că „imaginația este mai importantă decât cunoștințele”. Anume imaginația face deosebirea între om și animale, anume această calitate i-a permis omului să iasă învingător în lupta cu calamitățile naturale, dar mai ales – cu animalele răpitoare, mai puternice și mai viclene decât dânsul. Pornind de la această constatare, suntem obligați să ținem cont de faptul că succesele economice, la orice nivel (întreprindere, regiune, țară etc.) sunt determinate nu doar de eficiența utilizării factorilor de producție tradiționali (capital, muncă, natură, inovații), dar și de „calitatea” gândurilor emenate de individ, de caracterul (pozitiv sau negativ) al intențiilor, imaginației și așteptărilor acestuia, iar în ultimă instanță, de nivelul de dezvoltare spirituală a societății. Și chiar dacă realitatea de pe planeta Pământ nu-i decât proiecția unui nivel mai profund al Universului, cum susține David Bohm, oricum, punctul de pornire al oricăror schimbări în lumea aceasta este conștiința, gândul individului.

Referințe bibliografice:

1. Coman G. ”Creativitate și progres tehnic”, Editura PIM, Iași 2008
2. Moldovanu D. ”De la economia cunoașterii la economia imaginației creative,, ASEM, seria Economie, nr. 1 (28), martie 2013.
3. Moldovanu D. ”Doctrine și economiști celebri”, Editura Arc, Chișinău 2011
4. Tofan T.”Valorificarea resurselor umane prin prisma stimulării creativității”, Management Intercultural, volumul XV, nr. 3 (29), 2013.
5. Tomescu-Dumitrescu C. ”Modele pentru industriile creative și implicațiile lor în politicile economice și culturale ale unei regiuni”, Analele Universității ”Constantin Brîncuși” din Tîrgu Jiu, Seria Litere și Științe Sociale nr 2/2011.